

Voorzitter,

Allereerst een woord van waardering aan de coalitie. Er ligt een akkoord dat duidelijk maakt waar Hattem de komende vier jaar aan wil werken, met aandacht voor de kwetsbare financiële positie van Hattem. De uitnodiging in het slot, om in gesprek te blijven en samen koers te bepalen, nemen wij serieus. Wij willen dat dit college slaagt. Een succesvol college is goed voor Hattem.

Daarom benaderen wij dit akkoord vanavond constructief, maar ook eerlijk over de plekken waar wij scherpte missen of andere keuzes zouden maken.

Sociaal domein

Ik begin bij wat voor ons het zwaarste weegt, namelijk het sociaal domein. Het akkoord spreekt mooie woorden over "niemand staat er alleen voor", over Krachtig Hattem, over een stevig lokaal team. Wij steunen die richting. Ten aanzien van de jeugdzorg missen wij wel concrete maatregelen om de kosten van externen op dit gebied te beteugelen. Met name een beperking op het aantal zorgaanbieders. Maar in het hoofdstuk over financiën lezen we ook "kwetsbare inwoners ontzien we waar mogelijk, maar we zijn ook eerlijk over de grenzen van wat financieel haalbaar is." Ik zal maar meteen duidelijk zijn: D66 Hattem zal de komende 4 jaar geen enkele begroting steunen waar de kwetsbare inwoner niet wordt ontzien. Een gemeente die niet kan zorgen voor deze groep inwoners, is de facto haar zelfstandigheid al verloren.

Daarom dienen wij op dit onderwerp een motie in:

Motie: Sociaal domein

De raad van Hattem, in vergadering bijeen op 27 mei 2026,

overwegende dat:

- *het bestuursakkoord 2026–2030 stelt dat kwetsbare inwoners "waar mogelijk" worden ontzien;*
- *de gemeente Hattem haar zelfstandigheid mede ontleent aan het vermogen om voor al haar inwoners te zorgen;*
- *de druk op het sociaal domein de komende jaren naar verwachting verder toeneemt;*

spreekt uit dat:

- *bezuinigingen die ten koste gaan van kwetsbare inwoners in het sociaal domein voor deze raad geen aanvaardbare dekking vormen voor begrotingstekorten;*
- *alternatieve dekking altijd eerst expliciet moet zijn afgewogen en aan de raad voorgelegd, voordat ingrepen in het sociaal domein worden overwogen;*

en gaat over tot de orde van de dag.

Duurzaamheid

Voorzitter, het hoofdstuk duurzaamheid stelt teleur. Er staan goede intenties: energieloket, energiearmoede aanpakken, klimaatadaptatie in de openbare ruimte, maar de ambitie is

dun. "3 tot 5 meetbare doelen" met een planning, en verder vooral het uitvoeren van wat er al ligt.

Hattem heeft een opgave richting 2050. Inspanningsverplichtingen en zachte formuleringen zijn daarvoor niet genoeg. Concrete tussendoelen ontbreken. De gemeente heeft instrumenten om regie te nemen, maar het akkoord laat ze ongebruikt. Het beeld dat oprijst is dat van een gemeente die meedenkt met initiatieven van inwoners. Dat is sympathiek, maar het is geen beleid. Wij nodigen het nieuwe college nadrukkelijk uit om instrumenten als de aanwijsbevoegdheid in de warmtetransitie opnieuw te wegen en daar niet bij voorbaat de deur voor te sluiten.

Wonen

Bij wonen herkennen we veel van wat nodig is: focus op uitvoering, vastgelopen plannen weer vlot trekken, woningen voor ouderen om doorstroming op gang te brengen.

Wat wij missen is concreetheid over de instrumenten waarmee de gemeente écht regie pakt. Het akkoord spreekt over "meer regie", "sterker sturen" en "alle beschikbare instrumenten overwegen", maar benoemt er geen één. Voor een gemeente met een kwetsbare grondpositie en weinig ruimte is dat een gemiste kans. Het voorkeursrecht is daarvan het meest voor de hand liggende voorbeeld, maar ook actief grondbeleid verdient een plek in dit gesprek. Waarom durven de coalitiepartijen hier niet concreet te worden?

Inclusie en Kleurrijk Hattem

Voorzitter, het akkoord noemt Kleurrijk Hattem, het VN-verdrag Handicap, en spreekt over "gelijkwaardigheid en balans". Op zich positief. Maar Kleurrijk Hattem is door de jaren gegroeid en breder geworden dan waar het ooit mee begon: bij de LHBTIQA+-gemeenschap. Samen met de VVD heeft D66 Hattem in de vorige raadsperiode het initiatief genomen, naar aanleiding van de LHBTIQA+ monitor. Op de Noord Veluwe bleek dat deze gemeenschap nog te veel te maken had met discriminatie en geweld. Vooral bij trans- en non binaire personen.

Ons punt gaat er niet over of wij breed moeten kijken: natuurlijk wel. Onze zorg is een andere: hoe zorgen wij dat een paraplu die alles omvat, niet uiteindelijk nergens meer concreet voor opkomt? Welke meetbare resultaten verbindt het nieuwe college aan Kleurrijk Hattem? En blijft de LHBTIQA+-gemeenschap, die nog altijd te maken heeft met onveiligheid en uitsluiting, een herkenbare plek houden onder die paraplu?

Zondagsopenstelling

In het eindverslag van de formateur stond het standpunt van de VVD over zondagsopenstelling principieel: keuze aan de ondernemer, geen verbod op zondagopenstelling, en de wens om het "echt anders te doen". HAVO Hattem juichte dat toe.

In het akkoord lezen we daar weinig van terug. Wat er staat is een herijking van het draagvlakonderzoek, met een drempel van 65 procent van winkeliers én supermarkten voordat er überhaupt ruimte komt. Dat is een hoge drempel. Hoewel D66 Hattem in het vorige college hier ook mee akkoord is gegaan, hadden wij op dit onderwerp geen campagne gevoerd. Ik zal er geen messen over trekken en ik begrijp dat dit een meloen is geweest die de VVD door heeft moeten slikken, maar het is moeilijk te rijmen met de stevige woorden uit het verkiezingsprogramma en het formatieverslag.

Tot slot

Voorzitter, D66 Hattem wil de komende vier jaar intensief samenwerken met dit college. Op duurzaamheid, op het sociaal domein, op inclusie en op wonen zullen wij scherp en consequent zijn. Wij zullen proberen om stukken beter te maken met moties en amendementen. Soms zullen deze voorwaardelijk zijn voor ons om het college te kunnen steunen. Ik eindig waarmee ik begon: Een succesvol college is goed voor Hattem. Wij wensen mevrouw Guldenaar en de heren Kleinpenning en van der Kolk veel succes toe de komende 4 jaar.